

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : دین و زندگی (۳)	رشته : ریاضی - تجربی - کار دانش	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
پایه : دوازدهم		تاریخ امتحان : ۱۳۹۹ / ۰۳ / ۰۳	
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

الف (آیات و احادیث :		
۱	آیه شریفه « یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم ... » بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟	۰/۵
۲	در آیه شریفه « یستلونک عن الخمر و المیسر قل فیهما اثم کبیر ... » قرآن کریم چه چیزهایی را دارای منفعت و در عین حال گناه بسیار می داند؟	۰/۵
۳	موضوع حدیث « التوبه تطهر القلوب و تغسل الذنوب » چیست؟	۰/۵
۴	تعیین کنید هر یک از آیات زیر بیانگر کدام سنت الهی هستند؟ الف) « و لا یحسین الذین کفروا انما نملی لهم ... » ب) « من جاء بالحسنه فله عشر امثالها ... »	۰/۵
ب) درستی و نادرستی عبارتهای زیر را با (ص / غ) مشخص کنید :		
۵	انسان موحد حتی به حیوانات نیز آسیب نمی رساند بلکه به ادامه بقا و زندگی آنها کمک می کند.	۰/۵
۶	شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را دارد.	۰/۵
۷	در توبه همیشه باز است و توفیق توبه همواره میسر است.	۰/۵
۸	اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود.	۰/۵
ج) جای خالی عبارتهای زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:		
۹	میان بعد فردی و اجتماعی توحید عملی رابطه ..... وجود دارد.	۰/۵
۱۰	عام ترین و فراگیرترین قانون خداوند که ثابت و همیشگی است سنت ..... می باشد.	۰/۵
۱۱	باید کوشش کنیم که جامعه و بانک های کشور به ..... آلوده نشوند و ثروت افراد جامعه در خدمت تولید قرار گیرد.	۰/۵
۱۲	از آثار و پیامدهای منفی حوزه علم و تمدن جدید "مصرفزدگی"، "نابودی طبیعت" و "....." می باشد.	۰/۵
د) به سؤال های زیر ، پاسخ کوتاه بدهید:		
۱۳	اعتقاد به توانایی پیامبر (ص) و اولیای دین (ع) در بر آوردن حاجات انسان در چه صورت موجب شرک است؟	۰/۵
۱۴	چرا در نقشه جهان و در اجرا و پیاده کردن آن نقصی نیست؟	۰/۵
۱۵	قمار علاوه بر بیهودگی چه ضررهایی برای فرد و جامعه دارد؟	۰/۵
۱۶	چه عواملی سبب شکسته شدن سد جاهلیت و خرافه گرایی در سرزمین عربستان گردید؟	۰/۵
۱۷	دو مورد از آثار و پیامدهای مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را نام ببرید.	۰/۵
ه) هر یک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید:		
۱۸	الف) توحید در خالقیت ب) حسن فاعلی و حسن فعلی ج) توبه	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : دین و زندگی (۳)	رشته : ریاضی - تجربی - کار دانش	ساعت شروع : ۱۰ صبح به افق تهران	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
پایه : دوازدهم		تاریخ امتحان : ۱۳۹۹ / ۰۳ / ۰۳	
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	
ردیف	سؤالات		نمره
	(و) کشف ارتباط :		
۱۹	هر یک از عبارات‌های سمت راست جدول با کدام یک از عبارات‌های سمت چپ جدول ارتباط دارد؟	سمت راست	۱
		سمت چپ (یک مورد اضافی است)	
	الف) از مسئولیت‌های ما در حوزه علم تمدن جدید	۱) بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها	
	ب) از مسئولیت‌های ما در حوزه عدل و قسط تمدن جدید	۲) تلاش در جهت تحکیم بنیان خانواده	
	ج) مسئولیت ما در حوزه خانواده تمدن جدید	۳) ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام	
	د) از زمینه‌های پیدایش تمدن جدید	۴) توجه به قانون	
		۵) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی	
	(ز) احکام :		
۲۰	احکام هر یک از موارد زیر را مشخص کنید . (حلال و جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب - واجب)		
۰/۵	الف) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی		
۰/۵	ب) فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بند و باری		
۰/۵	ج) استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای برنامه‌های فرهنگی مفید		
۰/۵	د) شرکت در مجالس شادی که موجب تقویت صلۀ رحم یا تبلیغ دین شود.		
	(ح) به هر یک از سؤال‌های زیر ، پاسخ کامل و تشریحی بدهید :		
۲۱	نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش را با «دو مقدمه و یک نتیجه» استدلال نمائید.		۱/۵
۲۲	چگونه می‌توان هم به قضا و اراده الهی اعتقاد داشت و هم انسان را موجودی مختار دانست؟		۱
۲۳	یکی از حیل‌های شیطان برای دور کردن انسان از توبه «تسویف» است، آن را توضیح دهید.		۱
۲۴	چرا دوره جوانی بهترین زمان توبه است؟ توضیح دهید.		۱
۲۵	موقعیت زن در عصر جاهلیت را با دوران پس از اسلام مقایسه کنید.		۱/۵
۲۶	«تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری» را به عنوان یکی از مسئولیت‌های ما در حوزه علم تمدن جدید توضیح دهید.		۱
۲۰	موفق باشید		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: دین و زندگی ۳	رشته: ریاضی - تجربی - کار دانش	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران
پایه: دوازدهم	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۰۳ / ۰۳	
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره

۲	<p>الف) آیات و احادیث:</p> <p>۱- حاکمیت ولایت الهی (نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی) (۰/۵) درس ۹ ص ۱۱۲</p> <p>۲- شراب و قمار (۰/۵) درس ۸ ص ۱۰۰</p> <p>۳- پیرایش یا تخلیه (اثر پاک‌کنندگی توبه) (۰/۵) درس ۷ ص ۸۵</p> <p>۴- الف) املاء و استدراج (۰/۲۵) درس ۶ ص ۶۷ (ب) سبقت رحمت بر غضب الهی (۰/۲۵) درس ۶ ص ۶۸</p>
۲	<p>ب) درستی و نادرستی: (هر مورد ۰/۵)</p> <p>۵- ص ۳ درس ۳ ص ۳۳ ۶- غ درس ۴ ص ۴۷ ۷- غ درس ۷ ص ۸۵ ۸- ص ۹ درس ۹ ص ۱۱۶</p>
۲	<p>ج) تکمیل جای خالی: (هر مورد ۰/۵)</p> <p>۹- متقابل (دو سویه) درس ۳ ص ۳۵ ۱۰- امتحان (ابتلاء یا آزمایش) درس ۶ ص ۷۰</p> <p>۱۱- ربا درس ۸ ص ۱۰۵ ۱۲- علم‌زدگی درس ۱۰ ص ۱۳۳</p>
۲/۵	<p>د) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵)</p> <p>۱۳- در صورتی که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. درس ۲ ص ۲۴</p> <p>۱۴- زیرا نقشه جهان از آن خدا و از علم خداست و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست (چون قدر و فضای الهی بر جهان حاکم است). درس ۵ ص ۵۷</p> <p>۱۵- پول و ثروت مردم را در مسیر بی‌فایده به کار می‌گیرد و میان برنده و بازنده کینه و دشمنی بوجود می‌آورد. درس ۸ ص ۱۰۰</p> <p>۱۶- نزول تدریجی قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش - تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) درس ۹ ص ۱۱۶</p> <p>۱۷- توجه به قانون - مشارکت مردم در تشکیل حکومت درس ۱۰ ص ۱۳۵</p>
۱/۵	<p>ه) تعریف اصطلاحات: (هر مورد ۰/۵)</p> <p>۱۸- الف) توحید در خالقیت عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است، موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. درس ۲ ص ۱۹</p> <p>ب) حسن فاعلی بدین معناست که انجام‌دهنده کار، دارای نیت الهی باشد. حسن فعلی نیز بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است انجام شود. درس ۴ ص ۴۵</p> <p>ج) توبه در لغت به معنای بازگشت است و در اصطلاح دینی، به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و فرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. درس ۷ ص ۸۴</p>
۱	<p>و) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۱۹- الف) ۳ درس ۱۰ ص ۱۳۴ (ب) ۵ درس ۱۰ ص ۱۳۷ (ج) ۲ درس ۱۰ ص ۱۳۹ (د) ۱ درس ۱۰ ص ۱۳۱</p>
۲	<p>ز) احکام: (هر مورد ۰/۵)</p> <p>۲۰- الف) حرام درس ۸ ص ۱۰۶ (ب) واجب کفایی درس ۸ ص ۱۰۵</p> <p>ج) حلال و جایز درس ۸ ص ۱۰۴ (د) مستحب درس ۸ ص ۱۰۴</p> <p>ادامه راهنمای تصحیح در صفحه ۲</p>

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: دین و زندگی ۳	رشته: ریاضی - تجربی - کار دانش	ساعت شروع: ۱۰ صبح به افق تهران
پایه: دوازدهم	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۰۳ / ۰۳	
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

(ح) پاسخ کامل و تشریحی :		
۱/۵	<p>۲۱- ما و این جهان وجودمان از خودمان نیست. موجوداتی که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند خالق هستند. پس ما و همه پدیده‌های جهان، در پدید آمدن و هست شدن خود به آفریننده‌ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد. این وجود برتر و متعالی «خدا» نامیده می‌شود. درس ۱ ص ۸</p> <p>۲۲- وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است؛ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. درس ۵ ص ۶۰ و ۶۱</p> <p>۲۳- «تسویف» از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم» و این گفته را آنقدر تکرار می‌کند، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود. این حيله شیطان، بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود. به او می‌گویند تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می‌توانی توبه کنی. اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می‌شود، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. درس ۷ ص ۸۷</p> <p>۲۴- سراسر عمر ظرف زمان توبه است، اما بهترین زمان برای توبه دوره‌ای است که امکان توبه بیشتر و انجام آن آسان تر و جبران گذشته راحت تر است. زیرا دوره جوانی دوره انعطاف‌پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌هاست. اگر در دوره جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آید و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت‌فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می‌آیند، شبیه ریشه‌های نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می‌گذرد، نفوذ آن بیشتر می‌شود و قوی تر می‌گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می‌شود. درس ۷ ص ۹۰</p>	۱
۱/۵	<p>۲۵- در عصر جاهلیت، زن همچون کالا تلقی می‌شد و از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق مالکیت برخوردار نبود. تولد دختر در خانواده سرافکنندگی آن خانواده را به دنبال داشت. در چنین شرایطی که زن، از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود، رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد به طوری که پس از اسلام زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی‌گرفت، به همین جهت می‌توانستند ثروت خود را وقف امور عام‌المنفعه کنند. بسیاری از موقوفه‌های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده‌اند. تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. درس ۹ ص ۱۱۴ و ۱۱۶</p> <p>۲۶- پیشرفت علمی پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود. مقام معظم رهبری در این باره این‌گونه تذکر می‌دهند: «باید علم را که مایه اقتدار ملی است همه جدی بگیرند و دنبال کنند. کشوری که مردم آن از علم بی‌بهره باشند هرگز به حقوق خود دست نخواهد یافت. نمی‌شود علم را از دیگران گدایی کرد. علم درون جوش و درون زاست. باید استعدادها را یک ملت به کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه، عالم بشود.» پیشرفت‌های اخیر دانشمندان جوان کشور ما در رشته‌های مختلف علمی، مانند پزشکی و سلول‌های بنیادی... قدم‌های اولیه‌ای است که باید با همت بلندتر و عزم قوی‌تر ادامه یابد و همه عرصه‌های دانش را بیماید.</p>	۱
۲۰	همکاران و مصححان گرامی! در پناه خداوند، شاد و سلامت باشید.	